

Η κύρια σημασία του ρήματος Κτίζω

Κείμενο του εικαστικού Δημήτρη Αμελαδιώτη όπως το εκφώνησε ο ίδιος κατά την performance/εγκατάσταση του στα πλαίσια του διήμερου εορτασμού πόλεων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς (28–29/9/2013) «Όταν σταμάτησε ο Χρόνος», υπό την επιμέλεια της ομάδας Θέατρο Ανάποδα και την Τοπική Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρόδου, Παλαιό Μουσουλμανικό Σχολείο, Παλαιά Πόλη της Ρόδου, 2013.

Η κύρια σημασία του ρήματος «κτίζω», δηλαδή με την έννοια του πράττω κατά τον Martin Heidegger, έχει περιπέσει προ πολλού σε λήθη. Το συμβάν αυτό φαίνεται να παίρνει χαρακτήρα μιας διαδικασίας η οποία εκτυλίσσεται μέσα στα πλαίσια της γλωσσικής εξέλιξης και της μεταβολής της σημασίας των λέξεων στη ροή του χρόνου. Η σπουδαιότητα αυτού του γεγονότος μαρτυρεί πως το πραγματικό νόημα του ρήματος «κτίζω» έχει πάψει πια σήμερα να αποτελεί θεμελιώδες γνώρισμα και μέλημα της ανθρώπινης ύπαρξης. Αυτή η κατάσταση αποτελεί συνεπεία των εξής παραγόντων. Η συνήθεια που καθιερώνει η καθημερινή εμπειρία του ανθρώπου κατά την οποία αυτός παύει να ενδιαφέρεται για την ουσία των λέξεων. Η προσέγγιση και η αντίληψη των λέξεων γίνεται με τρόπο επιφανειακό, ενώ η χρήση τους περιορίζεται απλά και μόνο στην κάλυψη με τρόπο διεκπεραιωτικό πρακτικών κι άμμεσων αναγκών. Ο άνθρωπος παραλείπει να προσέξει την αργή εξέλιξη της σημασίας των λέξεων και της γλώσσας καθώς και την πορεία του χρόνου στον οποίον συντελούνται οι αλλαγές αυτές. Εάν όμως στρέψουμε την προσοχή μας ξανά στον Heidegger και στο τι μας υπαγορεύει πρωταρχικώς η γλώσσα, έχουμε τότε τρία πράγματα:

«Κτίζω» σημαίνει «πράττω». «Πράττω» θα πει το πως ζουν οι άνθρωποι επάνω στη γη. Το ρήμα «κτίζω» αναφέρεται στις έννοιες «ενεργώ», «πράττω», «δημιουργώ», «καλλιεργώ», «αναπτύσσω», «φροντίζω», «κατακτώ», «προστατεύω», «φυλάσσω», «κατέχω», άρα «φτιάχνω ιστορία»!

Το κείμενο αυτό αποτελεί το σενάριο μιας εμβόλιμης εικαστικής παράστασης σε μία αυτόνομη εγκατάσταση που υλοποιείται στο παλαιό μουσουλμανικό σχολείο της Ρόδου στα πλαίσια του διήμερου εορτασμού πόλεων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς (28–29/9/2013) «Όταν σταμάτησε ο Χρόνος» υπό την τοπική εφορεία αρχαιοτήτων. Η εγκατάσταση αυτή αποτελείται από μία προυπάρχουσα έτοιμη στοίβα θρανίων πάνω στην οποία προβαίνω με μικρές χειρονομίες και εφήμερες κατασκευές που σκοπεύουν διακριτικά σε έμμεσες σημειολογικές αναφορές στα διαφορετικά στρώματα της ιστορίας της Ρόδου.

Το κείμενο της εμβόλιμης δράσης βασίζεται σε μία ελεύθερη, υποκειμενική συγκριτική μελέτη και συνοπτική απόδοση γραπτών του Heidegger, όπως το «Κατοικείν, κτίζειν, σκέπτεσθαι» και «Η προέλευση του έργου τέχνης».

Δημήτρης Αμελαδιώτης
Ρόδος, 2013